

ŠIBENSKI list

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

ŠIBENIK

Četvrtak,

4. prosinca 1952.

Izlazi tjedno

God. I. Broj 16

Cijena 5 dinara

Socijalizam u našoj zemlji odgovara željama i potrebama našeg naroda

NA PREDIZBORНОM MITINGU U ŠIBENIKU GOVORIO
NARODNI ZASTUPNIK Dr. IVAN RIBAR

Na velikom predizbornom mitingu, koji je jučer održan na Poljani maršala Tita, govorio je Dr. Ivan Ribar, predsjednik Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ i narodni zastupnik grada i kotara Šibenika. Miting je prisutstvovalo, usprkos kliški koja je padala cijelo vrijeme, oko 7.000 građana, koji su odusevljeno pozdravili i poklicima često prekidali izlaganje svoga zastupnika.

Miting je otvorio drug Žiki Bulat, politički sekretar gradskog komiteta koji je rekao: »Drugovi i drugarice, ovaram ovaj miting poslijednji pred naše izbore za našu vlast i pozdravljam dragoga gosta našega grada, našega narodnog zastupnika druga Ivana Ribara. Značaj izbora koje održavamo jeste u tome, što novi izborni Zakon pruža mogućnost individualnog kandidiranja kandidata za novi odbor Narodne vlasti, pri čemu će se naši birači oprijedjeliti za lude, koji nose potrebne kvalitete i odanost slvari naše socijalističke izgradnje, te daju garantiju da će svoju dužnost odbornika izvršavati savjesno i na zadovoljstvo naroda. S druge strane, ovi kao i svi dosadašnji izbori imaju taj značaj što će pokazati povezanost naroda sa današnjim porekom i njegovu riješenost očuva tekovine Revolucije.

Drugovi i drugarice, građani ovoga grada, na izborima istupimo masovno i pokažimo onoj šaki jada da je pobjeda novog života na našoj strani, i da reakciji nema mješta u ovoj zemlji, ni u našem gradu. Ja ću ukazati na jedan primjer reakcionarnog istupa, a to se strane vrhova i pojedinaca reakcionarnog klera, koji kao ni u toku rata, tako ni danas ne idu sa svojim narodom, nego u mutnom love. Ovih dana i u našem gradu kao i širom naše zemlje patriotski nastrojeni svećenici osnovali su svećeničko udruženje. Znamo da se ono ne kosi sa crkvenim zakonima, ni crkvenim obredima, i da im je cilj održavanje odnosa sa vlašću, vršenje svojih obreda i poboljšanje svećeničkog položaja, ali Banić i Radić prijeti tim svećenicima, napadaju ih i traže od njih povlačenje. Dokle će oni tako postupati i dokle misle iskoristavati streljivanje naroda i narodne vlasti. Mi poštujemo religiozne osjećaje naših građana i omogućavamo svakoj religiji vršenje njenih obreda. To stoje u našem Ustavu, to pokazuju naša stvarnost, otvorene crkve i obredi koji su slobodno u njima održavaju, ali smo svi protiv toga da ispod plašta

Maršal Tito kumovao jedanaestom dijetetu Jure Jurićeva

Dne 29. prošlog mjeseca održana je u Vodicama jedna malo svečanost. Najme, jedanaestom dijetetu Jurićev Jure, zemljoradniku iz Vodicu kumovao je maršal Tito preko svog izaslanika potpukovnika JRM Dmitra Lukača, koji je tom prilikom poklonio darove obitelji Jurićev. Sretni roditelji sređano su se zahvalili na pažnji koja im je tom zgodom bila ukazana.

crkve sprovode špijunažu za tudiđina, za R.m, gdje još uvijek prije otimanjem Istre, Trsta, a u željama posežu i za čitavom Dalmacijom, želeći da nam obnove one dane iz vremena rata.

Drugovi i drugarice, svojim islupom na ovim izborima naš grad će pokazati da žrtve koje je dao u ratu nisu zaboravljene i da ih ne ćemo popljuvali, nego da stojimo čvrsto uz socijalizam i da idemo stalno naprijed.

Zatim je drug Bulat predao riječ predsjedniku Prezidijuma i drugarice, očaravom ovaj miting poslijednji pred naše izbore za našu vlast i pozdravljam dragoga gosta našega grada, našega narodnog zastupnika druga Ivana Ribara. Značaj izbora koje održavamo jeste u tome, što novi izborni Zakon pruža mogućnost individualnog kandidiranja kandidata za novi odbor Narodne vlasti, pri čemu će se naši birači oprijedjeliti za lude, koji nose potrebne kvalitete i odanost slvari naše socijalističke izgradnje, te daju garantiju da će svoju dužnost odbornika izvršavati savjesno i na zadovoljstvo naroda. S druge strane, ovi kao i svi dosadašnji izbori imaju taj značaj što će pokazati povezanost naroda sa današnjim porekom i njegovu riješenost očuva tekovine Revolucije.

Drugovi i drugarice, građani ovoga grada, na izborima istupimo masovno i pokažimo onoj šaki jada da je pobjeda novog života na našoj strani, i da reakciji nema mješta u ovoj zemlji, ni u našem gradu. Ja ću ukazati na jedan primjer reakcionarnog istupa, a to se strane vrhova i pojedinaca reakcionarnog klera, koji kao ni u toku rata, tako ni danas ne idu sa svojim narodom, nego u mutnom love. Ovih dana i u našem gradu kao i širom naše zemlje patriotski nastrojeni svećenici osnovali su svećeničko udruženje. Znamo da se ono ne kosi sa crkvenim zakonima, ni crkvenim obredima, i da im je cilj održavanje odnosa sa vlašću, vršenje svojih obreda i poboljšanje svećeničkog položaja, ali Banić i Radić prijeti tim svećenicima, napadaju ih i traže od njih povlačenje. Dokle će oni tako postupati i dokle misle iskoristavati streljivanje naroda i narodne vlasti. Mi poštujemo religiozne osjećaje naših građana i omogućavamo svakoj religiji vršenje njenih obreda. To stoje u našem Ustavu, to pokazuju naša stvarnost, otvorene crkve i obredi koji su slobodno u njima održavaju, ali smo svi protiv toga da ispod plašta

pokret i Narodna revolucija. Mi smo snagom naše vojske pod vrhovnom komandom druga Tila, snagom naše vlasti na oslobođenom i neoslobođenom teritoriju mogli da organiziramo našu Narodnu vlast i da prekinemo sa cijelom državom aparatom stare Jugoslavije, kako da za organe naše Narodne vlasti udju novi ljudi narodni borci, koji su radili za oslobođenje i za našu Narodnu vlast. Naša Narodna vlast rodila se u borbi i ona nema nikakve veze sa starom vlašću. U Jajcu se rodila nova država Jugoslavija, koja je dvije godine poslije dobila oblik Narodne republike. Protivnici naše države, koji se okupljaju oko Sovjetskog saveza, tvrde, da je naša Narodna vlast stvorena pomoću Sovjetskog saveza, kao što je to vlast u njihovoj zemlji. Zar možemo mi, koji znamo kako se stvarala naša Narodna vlast i narodna vojska, dozvoliti ikome da porekne tu činjenicu da smo mi Narodnu vlast stvorili u revolucionarnoj borbi i s tom gotovom činjenicom izališi iz rata i nastavili u novej republici Jugoslaviji. Dok su se današnji vlastodržci Čehoslovačka, Bugarske, Rumunije i Madjarske iz Moskve vožili avionima da preuzmu vlast, došle su drugi Tilo i naši rukovodiovi na čelu svojih naroda izjeli iz borbe. Za to ne mogu naši protivnici u Mađarskoj, Čehoslovačkoj, Poljskoj, Bugarskoj da govorile o narodnim lekovinama, koje bi izvozjavali, u ratu, a mi smo već 1942. god. stekli pravo narodnog samoopredjeljenja i naša Vrhovna komanda mogla je reći pred licem cijelog svijeta da je Jugoslavija izvozjela i stekla pravo na svoju slobodu i nezavisnost svojom borbom da živi u novom političkom, ekonomskom i socijalnom poretku.

Drugovi i drugarice, mi smo zaista izgradjivali našu vlast u borbi. Svi koji su pali u borbi poginuli su za svoju narodnu vlast, protiv reakcije, za socijalizam i za novu socijalističku održbinu. Tekovine

koje smo izvozjeli u borbi one su sadržane u socijalističkoj novoj demokraciji. Mi smo u Ustavu predviđali Narodnu vlast za kojom su težili naši narodi, ali od tada do danas, mi olovreno kažemo, za ostale su izvjesne odredbe Ustava u izgradnjivanju naše socijalističke domovine. Naš Ustav ne sadržava izgradnju socijalističke zemlje na principima socijalističke demokracije, zato moramo s novim Ustavnim zakonom da upotpunimo Ustav. Mi smo gradili naš socijalizam kroz Petogodišnji plan, kroz zakone o nacionalizaciji i o radničkim vjećima, o agrarnoj reformi i kroz druge demokratske zakone. Drugi Tilo je na kongresu Komunističke partije u Zagrebu kazao da će biti donesen novi Ustavni zakon koji će predviđati takvu Narodnu vlast koja će najbolje odgovarati interesima našega naroda. Mi smo morali odmah poslije oslobođenja, za što je zemlja bila razorenja i što je trebalo izvršavati Petogodišnji plan i druge zakone ostvariti i čuvati lekovine Narodne revolucije, da imamo i u Zagrebu i u Beogradu više centraliziranu Narodnu vlast i više ministara, koji su bili potrebiti da se može taj veliki posao izvršiti. Danas je potrebno da narodi neposredno vrše što više vlast. Da se centralna vlast u Beogradu ili Zagrebu decentralizira zato su stvoreni novi zakoni o narodnim odborima, da narodi preko svojih predstavnika vrše potrebne poslove koji idu za tim da se što prije izgraditi socijalizam u našoj zemlji. Vi ste čitali u »Borbici« čitavi projekt o novom Ustavnom zakonu. On predviđa da se u Narodnoj skupštini uz Savezno vijeće ustalove i vjeća proizvodjača. Ne će biti potrebni ministarski savjet i ministri pa su i ukinuti i povjerenici gradova i kotara. Mjesni Prezidijumi imat će čemo Izvršno Savezno vijeće pod predsjedništvom predsjednika republike i ono će rješavati poslove zajednicu.

(Nastavak na četvrtoj strani)

Drug Ribar među narodom

Predsjednik Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ i narodni zastupnik grada i kotara Šibenika drugi Ivan Ribar ponovno je u našoj sredini sa svojim biračima. Kao i do sada narod je srdaćno i toplo primio svoga zastupnika.

Odmah po dolasku 2. ov. mjeseca drugi Ribar je posjetio Tvornicu elektroda i ferolegura zanimajući se za njenu proizvodnju kao i za život i rad članova radnog kolektiva. Nakon toga drugi Ribar je na sastanku odbornika iz grada i kotara, rukovodilaca privrednih poduzeća i ustanova govorio o političkoj situaciji u zemlji i svijetu i o značaju izbora za organe Narodne vlasti.

Na tom sastanku predstavnici naroda su upoznali svoga zastupnika o nekim važnim problemima, koji su od značaja za grad i kolar. Istog dana drugi Ribar je pregleđao radove na zahvalu izvora za novi vodovod, a interesirao se i za podizanje zgrade za pumpnu postrojenja.

U Dubravi su druga Ribara dočekala školska djece sa mještanicima i tom prilikom pionirka Rajka Šukog predala je narodnom zastupniku buket cvijeća. Uza svu klišu, školska dvorana nije mogla da primi sve one koji su hijeli čuti riječi svoga zastupnika.

U ustaničkim Biličama mnoštvo naroda oduševljeno je pozdravilo druga Ribara. U selu Širokama pregleđao je zadržunu uljarnu, mljinu i vinarski podrum. Predizborna konferencija, kojoj je prisustvovao veliki broj mještana, održana je u zadružnom domu.

Naročito sređan doček predstavljen je drugu Ribaru u Rogoznici, gdje je izvršio smotru počasnog voda JNA, a Nada Lovrić predala mu je cvijeće i pozdravila ga u ime pionirskog odreda »Ivo, Lola, Ribar». U prostorijama kluba JNA održana je konferencija, kojoj je prisustvovao mnoštvo naroda i predstavnici JNA.

Na svim održanim sastancima drugi Ribar je sakupljenom narodu govorio o političkoj situaciji, o našem našem zemlji za očuvanje mira i uspješnoj izgradnji socijalizma, a podukao je i obaveze pojedinačne prema zajednici. U svim mještima njegova su izlaganja prekidana poklicima Titu, Partiji i slobodnoj socijalističkoj domovini.

Predizborne konferencije

Prošlih dana održana je predizborna konferencija u Devrskama na kojoj je narodni zastupnik Gušić Špirjan govorio prisutnima o značaju izbora, decentralizaciji vlasti i VI. kongresu KPJ.

Konferenciji je, pored 600 mještana, prisustvovao i drug Periš Škarica, politički sekretar Kotarskog komiteta. Pored toga, drug Špirjan je održao uspjeli predizborne konferencije u Tribunjima i Žiru.

Narodni zastupnik Nikola Špirić održao je uspjeli predizborne konferencije u Zatonu, Pirovcu i Vodicama na kojima je narodu govorio o značaju izbora i o VI. kongresu KPJ.

Nastavak na četvrtoj strani)

Predizborna konferencija druga Nikole Sekulića

U nedjelju 30. studenoga o. g. u prostorijama kina »Tesla« drugi Nikola Sekulić-Bunko, predsjednik Savjeta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti NRH i delegat grada Šibenika na VI. kongresu KPJ održao je govor u kojem je iznio rezultate sa Kongresa. Pored brojnih građanstva prisustvovali su predstavnici narodne vlasti, Partije, masovnih i društvenih organizacija.

Drug Nikola Sekulić-Bunko nakon što je izrazio zahvalnost građanima Šibenika što su ga izabrali za svoga delegata na Kongresu, osvrnuo se na rad Kongresa glasovljanju da je na istom manifestirano čvrsto jedinstvo Partije i naroda. Zatim se dotaknuo istupa Djurića, za kojeg je kazao da nije značajan, da je ostao neuspjela provokacija jednog bolesnog manjaka, iz koga stoji neprijatelj. VI. kongres, rekao je drug Sekulić, imao je zadatak da sumira praksu iz NOB-e, a osobito da sumira i provjeri stanje između dva Kongresa. Govoreći o medjunarodnim

odnosima, on je rekao: »Na Kongresu je Tito kazao, da SSSR ugrožava mir u svijetu i da se njemu ima zahvaliti, što su danas kapitalističke zemlje više nego ikada do sada ujedinjene, i kao takve naoružane i spremne, te se ne će ponoviti 1939. godina, kada ih je Hitler našao potpuno nespremne i razjedinjene.

U našem unutrašnjem uredjenju, kazao je drug Sekulić, došlo je do korjenitih promjena, a zatim nastavio: »Identificiranje države i Partije, demokracije i birokratizma itd. dovelo bi nas do neuspjeha u izgradnji socijalizma. Da mi za tim nismo išli najbolje govor da danas se podignu ključni objekti, a uporedno s tim izgradjivati će se i oštala teška industrija, ali uvijek u proporcionalnom omjeru.

Govoreći o ekonomskom razvitku naše zemlje, govornik je rekao, da je osnovni princip danas da se podigne ključni objekti, a uporedno s tim izgradjivati će se i oštala teška industrija, ali uvijek u proporcionalnom omjeru.

Na sektor poljoprivrede, rekao je dalje drug Sekulić, prvenstveno će se težište baciti na podizanje proizvodnih snaga i na taj način postizanje veće i jeftinije proizvodnje. Da bi se naša zemlja zauvijek oslobođila posljedica sušnja, prvi zadatak, koji se sada nameće je melioracija i navodnjavanje zemljišta.

Zatim se govornik osvrnuo na mijenjanje naziva Komunističke partije i Narodnog fronta, podukvavši

(Nastavak na četvrtoj strani)

Kulturno-prosvjetni život u B. Primoštenu

U naručju dalmatinskog kralja, rasut u dvanaest raštrkanih zaselaka skupinom po padinama brežuljaka, smjestio se B. Primošten. Do oslobodjenja, postojala je na tom terenu jedna osnovna škola, no brigom Narodne vlasti i nesobičnim zalaganjem pojedinih ljudi, sagradjene su 1950. god. još dvije škole. One su postale centri kulturno-prosvjetnog rada, poluge za podizanje društvene djelatnosti u obliku tečajeva za nepismene i općeobrazovnih tečajeva. Svojim radom nastoje probili veo raznih predstava, vezanih za primitivna i stara malogradjanska shvaćanja o životu i moralu. Požrtvovnim zalaganjem malog broja naprednih ljudi i omiljene, uspijeva u 1950. godini, čuvanje dramske sekcije, koja iste godine počinje samostalnim radom. Led je konačno bio probijen, a intenzivnim radom la mala dramska grupa, na čelu sa predsjednikom sekcije Gaćina Jerom i uz pomoć učitelja, daje nekoliko priredaba, skromnih doduše, ali za početak svakako značajnih. Našlupa s lijepim i moralnim i materijalnim uspjehom u Krčulju, Dragi, Štokama i Primoštenu. Uspjesi sekcije počinju da privlače u društveni život i ostalu omladinu, koja je do sada stajala pasivna, a stvaranjem materijalnog fonda, počinje se javljati perspektiva proširenja društvene aktivnosti.

U 1951. godini osniva se kulturno-prosvjetno društvo B. Primošten, no težile rada ostaje i nadalje na dramskoj sekciji. Rad je postao teži, jer je raštrkanost zaselaka i udaljenost članova od centra Tribežić, često ometala sastanke i uvežbanja. Bilo je pokušaja razbijanja društva i ometanja društvenog rada, no sve te krize su prebrodile zlaganje, pozdravnošću i samodisciplinom članova.

Teži problem, a taj postoji još i danas, je poticanje i uvlčenje u društveni život ženske omladine. Štira shvaćanja moralna, koja je nemoguće srušiti preko noći, sukobljavala su se oštro svakom našem nastojanju da ojačamo dramsku i formiramo folklornu grupu. Aktivnim sudjelovanjem učiteljica ovih škola uspijeva ipak uvući u društvo po gdjejkovo omladinku. Iz vlastitih sredstava, društvo već 1951. nadavlje najnužnije rekvizite za rad dramske grupe: zastor, kulise i kazališne komade.

Mnogim su društvinama omogućile prosperitet i početak rada poljoprivredne zadruge, no mi smo počeli sami, bez ikakovih sredstava, bez ićiće pomoći, svojim radom i zlaganjem prikupljali smo materijalne sredstva. Naša poljoprivredna zadruga, odnosno predsjednik

iste nije u tim počecima našao razumijevanja za taj rad, iako je za drugo u svom budžetu svake godine unosišta stavku »Kulturno prosjetno fond«.

Razmjerno mala novčana sredstva, pobudjuju kod pojedinih članova smjelu misao, da se nabavi tamburaški zbor. Ta je želja postala sve veća i na koncu se preporučila u odluku, da se poduzmu sve moguće mjeru kako bi se došlo do potrebnih materijalnih sredstava. Organizirana je akcija sakupljanja dobrovoljnih priloga u obliku ulja, koja je donijela vrlo lijepu svotu. Mjesni odbor je također našao puno razumijevanja za našu potrebu i odobrio značnu novčanu pomoć. Nije izostala pomoć ni poljoprivredne zadruge, a i Prosvjetnog savjeta kolarja. Sredstva su u našim rukama, a kroz dva mjeseca zasjali su u rukama naših članova novi i sjajni instrumenti tamburaškog zbara. Nježni i zanosni pogledi naših članova mifovali su te sjajne, no za sada još hladne i šutljive instrumente s nestrijlim očekivanjem da njihova skladna kompozicija zabravi što prije između ovih naših siromašnih brda, te da unese više živosti i veselja u život naše omladine i ljudi. No, i uz volju članova i posjedovanje zbara, problem još uvijek nije bio posve riješen, jer je trebalo još naci i angažirati za rad učitelja glazbe. Za ovo nam je punu pomoć pružila poljoprivredna zadruga, koja je uzela na sebe plaćanje honorara učitelju, koji će kroz dva mjeseca vršiti podučavanje naših mladih tamburaša. Upravo na dan Kongresa počelo se s radom i prvi, još neskladni i neu Jednačeni tonovi probijali su se uveće tog dana kroz rasvjetljene prozore škole u Tribežiću da zamri u njezinom zgraju okolnih brda. Iako su ti prvi tonovi, koji su razbili noćnu tihu sela, bili neskladni, ipak se u njima osjetio složan i skladen kučaj srdaca onih, koji vole svoje selo i koji će kroz kratko vrijeme pružiti više veselja i radosti, a time pomoći svestranjem razvoju kulturno-prosvjetnog života u svom selu.

S. Gušlak

NAŠA BORBA ZA OPSTANAK SUIVIŠE JE KRVAVA I TEŠKA, PREMNOGO SU NAŠI NARODI PREDPITLI, DA BI IH OTRCANIM KLEVETAMA JTKO MOGAO SKRENUTI S PUTA VELIKE BORBEE ZA NEZAVINOST I BOLJU BUDUĆNOST.

Tito.

„PORODICA BLO“ u izvedbi Narodnog kazališta

Nakon premijere američke drame »Naslednica« od Ruth-a i Augustus-a Goeltza, s kojom je šibensko Narodno kazalište otvorilo novu sezonu, i obnovljene komedije »Draga Ruth« od Norman Krasne nedavno je ansambl ovog kazališta izveo komediju »Porodica Blo« od Ljubinje Bobić.

Prije no što se osvrnemo na samu njenu izvedbu, odnosno na interpretacije glumaca, moraćemo se — već samog reda radi — nešto zaustaviti na jednoj, ne baš tako maloj stvari: na kvaliteti ove komedije, koja u ovom slučaju, onakva kakva je, igra presudnu ulogu jedne iole uspjele predstave. Ne kanimo mnogo duljiti; to nam, uostalom, ni prostor ne dozvoljava, a onda, ono što ćemo o njoj reći, razumije se, da ne će biti neka novost, što još nitko nije uspio učiti, zato ćemo nastojati biti veoma kratki i, iznad svega, iskreni. Prvo, a možda i najglavnije, što bismo rekli o kvaliteti komedije »Porodica Blo«, bilo bi to, da ona, ta onakvom naivnošću i banalnošću svoje radnje, ne prevazišla ni u kom slučaju okire regionalne komedije. Da bismo opravdali ovu našu tvrdnju, ne bismo se, naravno, trebali mnogo naprezati. Do-

voljno je, naime, imati u vidu, už sve one njene mnoge negativnosti, u koje ovdje ne ćemo ulaziti, jednu jedinu stvar, a ta je, da su njeni dijalozni veoma mršavi, blijeći... te da iz njih ne izbjegi, ne ćemo reći nušičevska, a ono onda imalo intenzivniju, oštiju salira na snobizam i trivijalnost ondašnjeg »visokog društva«, personificiranog u jednoj »ovakvoj« porodicu. To je, elo, mišljenja smo, dovoljno, što smo rekli, da bi se približno, ako ne u cijelosti, mogla opravdati naša tvrdnja. Jer, konačno, dijalozni odlučuju o kvaliteti i uspjehu jednog kazališnog djelatnika. Kroz dijaloge dramski pisac daje i karaktere, i zbijanja, i atmosferu, i prostor, jednom riječju, na njima leži sve: i uspjeh i neuspjeh. Konkretno, kontekst kazališnog komada bi bio, za razliku od onog u pripovjetci ili romanu, misanscena, mimika... a to, dakako, ne stoji do samog glumca, nego i do režisera. Uzaludno bi, dakle, bilo tražiti od glumca sve to, kad ne bi na sceni »živio« isključivo od dijaloga, ali, zna se, od umjetnički dati dijaloga. No, netko bi na ovo jednostavno mogao primjetiti: cijepidlenje! iako smo se opravdano moralni udaljili od obećanja, da ćemo biti kratki, jer na ovakvo izlaganje

ne samo da nas je naveo loši kvalitet ove komedije, nego naveo nas je još i to, što baš ti njeni nedostaci nisu glumcima dopušteni mogućnost za širu, intenzivniju scensku ekspresivnost na samoj predstavi. I kad sve ovo imamo u vidu: i slabosti dijeloga i banalnost zapletanja, odnosno radnje, onda nam nije ni čudo, što pojedine uloge nisu bile bolje, uspješnije izradjene.

Jablanu, renljiveru, zvanog »Blo«, koji se, nemoćan i nespretan u »visokom društvu«, rezignirano dopušta, da ga žena »blokira« sve dole, dok se nije susreo sa svojima slarama znacima, »pravim Balkancima«, u čijem je društvu, našavši sebe-seljaka, konačno odahnuo, naišao je u Josipu Vikariju na pravog komičara. Štoviše, zadivili smo se i ovog puta ovom glumcu, inače — ruku na srce — jednom od najpopularnijih i najomiljenijih glumaca-komičara u našem gradu, zadivili smo mu se ne samo zato, što nas je svojom pojmom, svojom duhovitošću uspio onako nasmijati, već i zato, što je on, unatoč litarne neizradjenosti svoga Jablana, ipak bio i više nego dobar. Interesantno je za Vikariju primjetiti, da on, s obzirom na činjenicu, po kojoj ne bi, recimo, morao biti danas onoliko interesantan, koliko je bio ranijih godina, budući da ga se je publike imala vremena izdovoljiti, ne biva manje prislušan ili pak da stagnira, već napro-

ne, rekli bismo, da je on iz svake predstave u predstavu bolji, duhovitiji... A u tome i jeste njegov uspjeh.

Jablanu ženu Natu, koja bi, prema autorovoj koncepciji, imala biti centralna ličnost komedije, jer ona je zapravo personifikacija svih mogućih zala: malodušnosti, zlobe, snobizma, donijela je gdje Luma Badalić upravo onako, kako se to može očekivali od jedne vrsne i rutinirane glumice. I ona je također, podvukli bismo, u ovoj svojoj ulozi preživjala, inače veoma mršav i suhoparan leksi, što kod ostalih kreatora nije se moglo ovakvo nešto uočiti.

Njihovu razmaženu kćerku »Koko«, koja će se odmah nakon nekoliko sladunjavih i banalnih peripetija oko svoje udadbe, zahvaljujući »bijegu« u Beli Polok, preobrazili u »pravu« seosku djevojku. Kosar, interpretirala je sa mnogo ispeha mlađa glumica Vera Habulin. Ne bismo, dakako, pogriješili, ako bi ovdje za Habulinku primjetili, da je njena »Koko« bila jedna od bolje odigranih uloga, neusiljena i temperamentna.

Kreše Zorić, igrajući inžinjer Svetozara Ilića, priprostog i razbojnjog čovjeka iz naroda, donio je također jednu dobru ulogu, iako u pojedinim scenama nije mogao doći do punijeg, uvjerljivog izražaja, a to se je naročito osjetilo u onoj sceni, kada Svetozar i Kosara,

nih republičkih poduzeća, od kojih se veći značaj u našoj privredi. Stalno se povećava broj država sa kojima naša zemlja vrši redovitu razmjenu robe, te ako izuzmemo države Sovjetskog bloka i izrazito fašističke države ostaje veoma malo zemalja u svijetu sa kojima još nemamo redovite trgovinske razmjene.

Pojavom rezolucije Informbiroa i prekidom trgovinskih odnosa sa zemljama informbirovskog bloka, ured našu vanjsku trgovinu postavlja se kao veoma hitan zadatak: preorientacija prema zapadu, koji je ona sa uspjehom rješila. Ekonomska blokada i svi računi koji su sa njom povezivali SSSR i njegove satelite pali su u vodu, jer su naša izvozna-uvozna poduzeća uspjela da za kratko vrijeme nadju na zapad nova tržišta za našu izvoznu robu i nove izvore za snabdjevanje naše industrije sinovinama i tehničkom opremanom, kao i pogodna tržišta za nabavku potrebnih artikala za održavanje životnog standarda naših građana.

U ovoj i idućoj godini naša izvozno-uvozna poduzeća imaju da riješe krpne zadatke da bi naša privreda i naši narodi što lakše izdržali teške posljedice ovogodišnje suše. Naša izvozno-uvozna poduzeća trebalu će uložiti sve svoje snage da pronadju i prikupe što više robe sposobne za izvoz a da bi što bolje i brže nadoknadi gubitke u devizama uslijed velikog smanjenja izvoza poljoprivrednih proizvoda prouzrokovanih sušom. O njihovoj, aktivnosti, snalažljivosti i ekonomičnosti u radu u mnogome će ovisiti pokriće naših potreba u devizama, koje su nam potrebna za nabavku u inozemstvu.

U sistem naše vanjske trgovine veoma važno mjesto zauzima međunarodna otpremnička služba »Transjug-a« kao najbliži suradnik i pomagač izvozno-uvoznih poduzeća. Poduzeće Transjug osnovano je u prvoj polovini 1947. god. kao jedinstveno centralističko poduzeće sa sjedištem u Beogradu i se filijalama — podružnicama — u svim glavnim gradovima republika i najvažnijim pomorskim lukama, a koje su opet imale svoje ispostave na kopnenim graničnim prelazima, u riječnim pristaništima i manjim pomorskim lukama. Ovo centralističko poduzeće koje je ujedno imalo i monopolni položaj — pošto nije imalo konkurenata — reorganizirano je ukiđanjem Centrale 1. srpnja 1951. god. na 9 potpuno samostal-

(Nastavak na četvrtoj strani)

ma, za zaštitu robe od kvarenja i rasipanja, da bi osigurao pravo odštete, — regresa —, vlasniku robe, osigurava, je u punoj vrijednosti i valuti u kojoj je prodana. Kod transportiranja bilo kojim prijevoznim sredstvom, ispostavlja odgovarajuća dokumenta, koja prate robu, a koja moraju biti u skladu sa kupo-prodajnim ugovorom, ugovorom o prijevozu, te carinskim i lučkim propisima, da bi se osigurala, kako pravovremena otprema, tako i naplaća robe u inozemstvu.

Sve gore spomenute poslove »Transjug« obavlja i kod uvoza robe iz inozemstva u našu zemlju, s tom razlikom, što nakon dopreme uvozne robe do naših pomorskih luka, riječnih pristaništa ili pograđiških stanica, vrši raspodjelu, — distribuciju —, i otpremi robe korisnicima u zemlji, kao što je slučaj sa uvezenim žitaricama, tekstilnim i drugim sirovinama.

Pošto »Transjug« ovakom svojom ulogom u našoj vanjskoj trgovini ima mogućnosti da koncentriра u svojim rukama velike količine bilo izvozne ili uvozne robe, — on to koristi u pregovorima sa stranim provoznicima za dobivanje raznih povlašćica i popusta, — refakcija — i time doprinosi uštedama na deviznim izdacima i pojače povećanju prtljažne devize u našu zemlju. Tako je na primjer, samo u prošloj godini ovakvim načinom poslovanja i sklapanjem povratak uvoznih ugovora sa stranim provoznicima uvezeno u zemlju stranih valuta u vrijednosti od preko 45 miliona deviznih dinara. Da bi u svom odnosu prema stranim provoznicima, — brodarskim i željezničkim kompanijama — i stranim otpremničkim poduzećima, postigli što

(Nastavak na četvrtoj strani)

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

Narodno kazalište

SUBOTA, 6. XII. — PORODICA BLO — komedija od Ljubinje Bobić. NEDJELJA, 7. XII. — SILVA — opera od E. Kalmana. Početak predstava u 20 sati.

Kinematografi

TESLA: premjera talijanskog filma — CUDO U MILANU — Dodatak: Filmske novosti br. 44. (do 7. XII.) Američki film — PRIZNANJE JEDNE ŽENE — Dodatak: Mjesecnik JNA br. 30. (od 8. do 10. XII.)

SLOBODA: premjera njemačkog kriminalnog filma — HITAC KROZ PROZOR — Dodatak: Sjor IVE (od 5.-11. XII.) NARODNO SVEUČILIŠTE

9. prosinca o. g. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća (poviše Narodne kavane) drug Dmijat Lukač, pp. JRM održal će drugo predavanje: »O značenju i zaključcima Šestog kongresa Saveza komunista Jugoslavije«. Početak predavanja u 19 sati.

Dežurna ljekarna

Službu vrši II. narodna ljekarna — cesta Bratstva i Jedinstva.

Iz matičnog ureda

ROĐENI

Eduard, sin Nikole i Nevenke Grubišić; Vanja, kći Ante i Ljubice Dadić; Veljko, sin Nikole i Milke Pešković; Zdravko, sin Nike i Marije Kunčić; Čedo, sin Milana i Danice Čakić; Nedjeljka, kći Augustina i Kate Kolombo; Irena, kći Frane i Kate Topić; Ljeposava, kći Nikole i Marije Bijelić; Josip, sin Jere i Ika Siklić; Konstantin, sin Milana i Sofije Lončar; Mijo, sin Vinke i Blaženke Panjka; Nedjeljka, kći Jure i Mare Jurićev; Biserka, kći Mate-Frane i Mirjane Bušać; Josip, sin Miroslava i Dobrile Britvić; Katarina, kći Andjelka i Marije Roldin; Velimir, sin Nikole i Danice Jaram; Slavica, kći Josipa i Jovana i Božidar; Dragica, kći Jovana i Marije Vučko i Veselin, sin Jovana i Karoline Aleksić.

VJENČANI

Vrćić Dane, transportni radnik — Mijalić Vinka, bolničarka; Dulibić Ante, električar — Belamarči Sonja, trg. pomoćnik; Žarko Ante, drž. službenik — Falica-Kohen Paulina, laborant; Radić Miroslav, motorista — Bura Zorka, drž. službenik; Stok Karel, potpor. JRM — Periša Mirjana, drž. službenik; Ristić Dušan, metalostrugar — Jurković Ruzica, trg. pomoćnik; Bogdan Niko, zemljoradnik — Trlja Slavka, domaćica; Kelava Ante, tehničar — Čičmir Jelka, drž. službenik; Stojić Viće, mesar — Paić Marija, krojačica; Bračica Nikola, kollar — Rupić Marija, domaćica i Pavasović Mirkko

Osnovan Inicijativni odbor udruženja svećenika

Nakon nekoliko ličnih i rodno-oslobodilačkog rata. prethodnih sastanaka 29. studenoga o. g. katolički svećenici grada i kotara Šibenika osnovali su inicijativni odbor staleškog svećeničkog društva.

U inicijativni odbor su ušli: Vlahov don Šime, svećenik iz Privića, kao predsjednik, Jakovljević don Ivo, svećenik iz Šibenika kao potpredsjednik i Mandac Ivan, franjevac župski vikar Varoša-Šibenik kao tajnik. Članove odbora sačinjavaju: Perina don Toma, opat župnik iz Skradina i Čurković-Dmitar-Pavao, kanonik iz Mandaline kod Šibenika.

Osrom osnutku inicijativnog odbora upoznau je Narodni odbor kotara i Narodni odbor gradske općine Šibenik. U obavijesti upućenoj Narodnim vlastima svećenici ističu, da je zadatak odbora da radi na okupljanju svećenika za staleško udruženje, da radi na učvršćivanju dobroih odnosa sa Narodnom vlašću u korist naroda i crkve, i da radi na širenju i produbljivanju bratstva i jedinstva naroda Jugoslavije, najveće tečovine Na-

Dalje svećenici ističu da se osnivanje staleških udruženja ne kosi sa kanonskim propisima i da su uvjerenja, da će većina svećenika grada i kotara Šibenika pristupiti udruženju.

Takodjer je o osnivanju inicijativnog odbora pismeno obavijesten biskupski ordinarijat.

Podršku za osnivanje inicijativnog odbora među ostalim dali su slijedeći svećenici: Berak don Ivo, prečasni kanonik i župnik Doca u Šibeniku, Bareša don Ivo, župnik u Zatonu, Zjačić don Mario, župnik u Borici, Pavlović don Ivo, župnik u Zlarinu i Vioić don Bolaro, župnik u Pirevcu.

Veliku podršku sa svojim stavom i autoritetom dao je msgr. Rudolf Pian kaptolski vikar Šibenske biskupije.

Tek što je objavljeno osnivanje svećeničkog staleškog udruženja pojavile su se razne verzije neprijateljskog karaktera, koje maju za cilj unošenje pomebitne prevesti u redovima svećenstva i zatim i medju vjernicima uopće. Želi se čenika udruženjih u Sloveniji, Bos-

u lu svrhu iskrivljiv i u drugom svijetu prikazati stvaranje ovog udruženja.

Priča se tobože o tome kako je cilj udruženja kidanje s Rijmom i stvaranje nacionalne crkve u Jugoslaviji, kako udruženja stvaraju neku novu vjeru i kako su u udruženja ušli samo oni svećenici koji su odavno raskrstili sa svojim pozicijom i samo sumnjičivoj tipovi i tome slično.

Namjere su jasne. Treba podbilo kakvu cijenu diskreditirati udruženja i svećenike u njima, kako bi se na taj način osuđilo širenje udruženja i kako udruženja ne bi postigla svrhu. A koji je zapravo zadatak i cilj udruženja? Na prvo mjesto postoji što lješniju suradnju sa Narodnom vlašću, zatim nje-

govale tečovine naše Revolucije, osobljo Bratstvo i Jedinstvo naših naroda, te stvaranje mogućnosti rješenja staleških pitanja svećenika. Očigledno je da ciljevi udruženja ne konveniraju reakcionarnim svećenicima i njihovim predpostavljenima. Stoga se i ubacuju ovakove i slične poruke, ali trećem naš je narod naučio da razlikuje dobro od zla, da razlikuje dobro-namjernost od zlonamjernosti.

Zar se za nekoliko stolica svećenika udruženjih u Sloveniji, Bos-

u i medju vjernicima uopće. Želi se čenika udruženjih u Slovenskoj, Bos-

Važnost „Transjug“-a

(Nastavak sa treće strane)

dobro suradnji sa Poduzećem luka i skladišta i željezničkom stanicom i uspijeva, jer se promet sa ovom robom preko naše luke stalno povećava.

Prema tome, da bi se i u budućnosti osigurao i povećao promet preko naše luke i time omogućila njezina daljnja izgradnja i napre-

dak potrebna je naručiti koordinacija u radu svih sudjelujućih faktora i Narodnih vlasti, jer razvijajući našu luku ujedno razvijamo i unapređujemo naš grad, dajući mu tako sve veći značaj kao pomorskoj luci, kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Sime Klarić

Savjetovanje Mjesnog sindikalnog vijeća

28. studenog o. g. Mjesno sindikalno vijeće Šibenik održalo je savjetovanje na kojem su pored predstavnika Žemaljskog vijeća SSH drugova Bogdanić Drage i Stepić Milana prisustvovali predstavnici sindikalnih aktivista sa području grada, zatim predstavnik Gradskog i Kolarskog komiteata SKJ, predstavnik NO-a kotara, Biro-a za posredovanje rada, te direktori poduzeća i predsjednici radničkih savjeta.

Savjetovanje je otvorio drug Frane Šupe, predsjednik MSV koji je pozdravio sve prisutne drugove a zatim dao riječ tajniku Vijeća drugu Antu Baljkasu, koji je podnio izvještaj o radu od prošlog savjetovanja da danas dolaziši se niz zadatka, koje su sindikalne organizacije imale da riješe svaka u svom djelokrugu. Tako su, među ostalim zadacima, pojedine sindikalne organizacije postavile pitanje političke borbe za radne mase, zatim pitanje ekonomskog obrazovanja radnika, primjene tarifnih pravilnika, sistem rada radničkih savjeta, socijalističko fašmičenje it. Dok je većina naših sindikalnih organizacija u svom radu postigla

dobre rezultate, dole je malen broj onih koji u dovoljnoj mjeri nisu odgovorio postavljenim zadacima. Osoblje je zapažen dobar rad članova radničkih savjeta poduzeća »Ivan Lavčević« zatim »Technika« na Ražinama i onaj u Remontnom zavodu.

U izvještaju je dalje konstatirano da su pojedine sindikalne organizacije poklonile veoma malu i gotovo nikakvu pažnju kulturno-prosvjetnom uzdizanju i ekonomskom obrazovanju radnika. U tom pogledu slabe rezultate postigle su sindikalne organizacije u poduzećima »Technika«, »Izgradnja«, »Jadranska Industrija«, »Krk«, »Jadranska i još neke.

U vezi novih izbora radničkih savjeta i sindikalnih organa, drug Baljkas je podukao, da je potrebno odmah započeti sa pripremama i u tom pravcu pojačati sindikalnu djelatnost, kako bi na tim izborima imali što plodnije rezultate. Na kraju je pozvao sve prisutne drugove da porade na tom da angažiraju sve svoje članove u pripremama za izbore odbornika NO-a i vijeće proizvodjača.

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

Sportske priredbe u čast Dana Republike

U čast Dana Republike održan je na stadionu »Rade Končar« nogometni turnir u kojem su učestvovali NK Šibenik, SD Jadran, reprezentacija omladine i Garnizon JNA-Šibenik.

Prvog dana sastali su se SD Jadran i omladinska reprezentacija grada u kojoj je boljom i korisnjom igrom pobjedio tim SD Jadran sa rezultatom 2:1 (1:0), dok je u drugom susretu nakon bolje igre pobjedio je NK Šibenik sa rezultatom 4:0 (2:0) i tako osvojio pehar SD Jadran. Zgoditke su postigli

JNA sa 2:0 (1:0). Zgoditke postigli Tedling, Bego, Đurić i Erak I. Sudio veoma dobro Stanko Knez. Oba dana prisustvovalo je oko 1000 gledalaca.

PAŽNJA

Pregled, čišćenje i popravke strojeva: pisaci, šivači, računari, umnožavajući aparat, kao i register kasa.

Obavljaju stručno i brzo, izvolite se propitati u dučanu.

Rogulić Aleksandar - Radionica precizne mehanike Dobrić - kuća Istenić - Šibenik

Govor druga Dr. Ivana Ribara

(Nastavak sa prve strane)

socijalističkoj zemlji da takva politika mora biti. Drugaćija i ne može da se sprovodi.

Mi nemamo eksplotatora, mi

dajemo pomoću našeg zakonodavstva radniku da sam upravlja tvornicom a sam zemljoradniku da

sam obraduje zemlju. Nema toga

nigdje kao u našoj socijalističkoj

zemlji i zato naša politika mora biti

socijalistička i demokratska. Ona

mora prekinuti sve sa buržoaskom

demokracijom, koja ne odgovara izgradnji socijalizma u našoj zemlji.

Naš Zakon o Narodnim odboru postoji kojega dolazi novi Ustavni zakon za cijelu Jugoslaviju

je posljedica vođenja te naše prave

demokratske politike i izgradnje

socijalizma u našoj zemlji.

U vezi izbora ja vjerujem da

će Šibenik kao i do sada pristupiti izborima svijesno, kao što to odgovara našim biračima grada i kotara Šibenika. Složno i jedinstveno

sa svijeću da izbore provodimo u

znaku naše nove socijalističke po

litike i usavršavanja socijalizma u

našoj zemlji po novim zakonima

koji su izgrađeni potpuno na bazi

socijalizma na korist svih naših na

rcda. Glasajući, drugovi i drugarice

vi glasate u prvom redu za one

kandidati koji će vam najbolje

odgovarati i najdosljednije zastupa

ti vaše interese, a zastupajući te

interese oni će zastupati opće na

še interese. Sa ovim izborima mi

ćemo ujediniti sve naše snage. Zar

mislite da strani svijet ne vodi ra

čuna na našim novim socijalističkim

odnosima. Vode svi i koji nas vole i

koji nas ne vole, a naročito susje

di sa Sovjetskim savezom, a vode

i velike zapadne demokracije. Do

laze u našu zemlju, ali ne bez razlo

ga, dolaze ne samo iz Evrope

negi i Azije i poslanici i štampa,

svi se zanimaju za našu novu soci

jalističku domovinu. Svi oni znaju

kako je ona stvorena u Narodno

oslobodilačkom borbi, kako je iz

građena posljedica rata. Svaki od njih

zna da je to zemlja ne samo koja

mora napredovati, nego da je sto

puta jača od mnoge druge zemlje,

koja makar ima sto puta više stanovnika. Jača je po svijest i svom

socijalizmu. Drug Tito je rekao

1941. godine još prije proglašenja

ustanika: »Mi vjerujemo u pobedu i naš narod, mi ćemo se pobrinuti da ostvarimo bratstvo i jedinstvo,

mi vjerujemo u uspjeh naše revolu

cičije i u uspjeh naše borbe, a vje

rjujemo za to, rekao je drug Tito, jer

vjerujemo našem narodu. I danas

mi možemo reći da vjerujemo u ko

načnu našu pobedu i u pobedu

socijalizma kod nas i u cijelom svij

etu, ali ne socijalizma kakav pro

vođi danas velikoruski Sovjetski sa

vez.

Datum ovih izbora je datum

jedne prekretnice u izgradnju

socijalizma. Ali to nije naturno, jer

ništa više ne natura.

Socijalizam ne natura ni drug Tito, ni Partija.

Nisu se nikakve odluke natura

vale ni u Bihaću ni u Jajcu. Njaka

da nismo stavljeni pred naše naro

de golove činjenice, nego su sama

zbivanja kod nas jšla takvim tokom

od 1941. dalje, da su se ta zbiva

nja stavlja kao golote činjenice.

I ovim izborima